

NURGÖL ATEŞ

Çocuk / Genç

Çocuk şiiri diye yazılan bol şekerli bol macunlu bol renkli bol cıvıltılı olduğu iddia edilen laf kalabalıklarının yahut akrostişin değil, şiirin çocuklarla tanıştırılması... Lakin önce çocuk yazarlarının ve yayıncıların mani veya şarkı sözüyle şiiri ayırabilmesi gerek tabii

Tanıştırayım: Şiir

EDEBIYAT demek şiir demekti de, ben bir şair değildim... Bu hakikati kavramam kısa sürdü de, bunun üstesinden gelmem zaman almış olabilir. Orhan Veli, Melih Cevdet, Attilâ İlhan, Nâzım Hikmet daha ortaokul sıralarındayken tanıştığın şairler olmuşsa, liseye giderken bir taşra kentinde olmana karşın bir şiir zevki oluşturmuşsan kendine, öyküye aşkını bile şiirle açıklıyorsan... Küstahlaşıyorsun. Yıllar

içinde, "Ben de şiir yazıyorum." diyen nice insana verdiğim cevabı düşündükçe şu yaşımdan bakıp mahcubiyet duyuyorum: "Sen ne yazmış olabilirsin ki? Sen bana ikinci dizeni söyle, bana sana ilk dizeni söyleyeyim..." derdim. Hani, ilk dize Tanrı'dan gelirmiş ya, Tanrı bana söylemediğini sana mı söyleyecek kibri ve hamlığı vardı belki de bende...

Memet Fuat'ın derlediği "Türk Yazınından Seçilmiş Çocuklar İçin Şiirler" kitabı, üniversiteyi bitirdiğimde elime geçti. Bilmeden onun izinden gitmiştim aslında, çocukların pekâlâ da bu şiirleri okuyabileceğini iddia ederdim zira. Kendimden biliyordum. Bir dil bilinci oluşturmanın en zarif ve aslında kolay yolu bu...

Derlemelere artık eskisinden de çok ihtiyaç var. Zira artık alt alta yazılan ve gönül telini titreten her söze şiir gözüyle bakılıyor. Gençler için hazırlanan derlemeler ancak belli bir edebi zevke sahip olanlara hizmet edecektir diye düşünüyorum, çünkü o yaşa gelmiş birine bir beğeni düzlemi oluşturabilmek zor... Bu nedenle küçük yaşlardaki çocukların şiirle, gerçek anlamda şiirle tanıştırılmasının önemli olduğunu düşünüyorum. Çocuk şiiri diye yazılan bol şekerli bol macunlu bol renkli bol cıvıltılı olduğu iddia edilen laf kalabalıklarının yahut akrostişin değil, şiirin çocuklarla tanıştırılması... Lakin önce çocuk yazarlarının ve yayıncıların mani veya şarkı sözüyle şiiri ayırabilmesi gerek tabii...

Gece Uçuşları

İshak Reyna'nın derlediği "Gece Uçuşları", Gençlere Çağdaş Edebiyatımızdan Şiirler alt başlığını taşıyor. 53 şairden 3'er şiir aldığı bu derlemenin önsözünde, "...insanı en hızlı terk edebilen yazınsal türdür şiir" demiş Reyna. Ne hazin bir hakikat...

Her derlemeden sonra, neden o şairleri ve neden o şiirleri seçtiği yönünde küçük bir tartışma yaşanır eskiden... Çok da eski değil aslında bu... "Gece Uçuşları" cıkalı epey oldu, ben henüz böyle bir tartışma duymadım.

Acaba artık derlemelerin etkisi mi azaldı, yoksa insanlar yıllar içinde, söz sahibi olanın her şeyi her istediği gibi yapabileceğine kanaat mi getirdi? Biat, şiir severlerin de mi kanına girdi? Derleme, Gonca Özmen'le başlıyor, Yahya Kemal'le son buluyor. Kitabının sonunda şairlere ayrılmış kısa yaşamöyküsü kısmında, Reyna, aslında kitabı Didem Madak'la bitirmek istediğini söylüyor, ama ondan genç beş şaire de hangi gerekçelerle kitapta yer verdiğini açıklıyor.

Reyna, önsözünde, derlemesinin şairlerle bir tanışma vesilesi olabileceğine değiniyor. Eğer seversen, farklı şiirlerini de okur, ondan hareketle başka şairlerle de tanışırın diyor. Gerçi o bunu böyle demiyor; bir oyuna dönüştürme çabası görü-

lüyor önsözünde. İşte bir derlemenin en civcivli noktası da bu: Ya derleyen seçtikleri, şairi en iyi anlatan ama pek de bilinmeyen ve belki de sevilmeyen şiiri olursa? Reyna'nın seçimini kendimce izlemenin benim için en basit iki yolu, Necatigil ve Gülten Akın sayfasına bakmak... Gülten Akın'ın Sezen Aksu tarafından bestelenmiş şiirini görünce, bakalım Ahmet Erhan sayfasına...

"Gece Uçuşları" gençler için güzel bir tanışma kitabı...

Derleme Kütüphanesi

- Batı Tesirinde Türk Şiiri Antolojisi** = Der: Kenan Akyüz
İnkılap Yayınları, 1032 s.
- Büyük Türk Şiiri Antolojisi (2 cilt)** = Der: Atıf Behramoğlu
Sosyal Yayınları, 1409 s.
- Çağdaş Türk Şiiri Antolojisi (2 cilt)** = Der: Memet Fuat, Adam Yayınları
1016 s.
- Dünden Bugüne Türk Şiiri (5 cilt)** = Der: Asım Bezirci, Kemal Ozer
Evrensel Yayınları, 1900 s.
- Dünya Şiir Antolojisi (2 cilt)** = Der: Atıf Behramoğlu, Özdemir İnce
Pozitif Yayınları, 1508 s.
- Garip Şiirler Antolojisi** = Der: Ümit Yaşar Oğuzcan
Bilgi Yayınevi, 116 s.
- Kara Şiir Antolojisi** = Der: Altay Öktem, Halil Gökhan
Kafekültür Yayıncılık, 220 s.
- Modern Türkçe Şiir Antolojisi (2 cilt)** = Der: Orhan Kahyaoğlu
Aynntı Yayınları, 1360 s.
- Son Çeyrek Yüzyıl Şiir Antolojisi** = Der: Yılmaz Odabaşı
Alfa Yayınları, 672 s.
- Yürekteki Ok Dünya Edebiyatından En Güzel Aşk Şiirleri** = Der: Cevat Çapan
Sözcükler Yayınları, 96 s.

